

DELEGATURA UOKiK W KATOWICACH

Katowice, dnia 2008-05-14

RKT – 61-03/08/HS

DECYZJA Nr RKT - 15/2008

Stosownie do art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm. Dz. U. z 2007r. Nr 99 poz. 660 i Dz.U. Nr 171 poz. 1206) i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134, poz. 939),

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:
po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, przeciwko Jackowi O. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe „Inter-Sat” Jacek O. w Myszkowie:

I. Na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **uznaje się za naruszające zbiorowe interesy konsumentów praktyki polegające na:**

1. stosowaniu w regulaminie świadczenia usług postanowień wzorca umowy, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), których treść jest następująca: **„Brak książeczki abonamentowej lub druków wpłat nie zwalnia Abonenta z uiszczania opłat abonamentowych”**, co jest niezgodne z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
2. stosowaniu w regulaminie świadczenia usług postanowień wzorca umowy, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), których treść jest następująca: **„(...) Ponowne podłączenie nastąpi po uregulowaniu zaległych opłat i wniesieniu opłaty aktywacyjnej w wysokości określonej w cenniku”**, co jest niezgodne z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
3. stosowaniu w regulaminie świadczenia usług postanowień wzorca umowy, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), których treść jest następująca: **„Operator nie ponosi odpowiedzialności jeśli swoją działalność będzie musiał zawiesić z przyczyn od niego niezależnych”**, co jest niezgodne z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
4. stosowaniu w regulaminie świadczenia usług postanowień wzorca umowy, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), których treść jest następująca: **„Za okres przerwy w świadczeniu innej Usługi wynikający z Awarii trwającej dłużej niż 36 godzin**

Abonentowi przysługuje prawo obniżenia opłaty abonamentowej w wysokości 1/30 za każdy dzień braku sygnału”, co jest niezgodne z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

5. naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, do czego doszło w wyniku niezawierania w umowach z konsumentami o świadczenie usług telekomunikacyjnych oraz w regulaminie świadczenia usług informacji o nazwie, adresie i siedzibie dostawcy usług, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 56 ust. 3 pkt 1 oraz art. 60 pkt 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 ze zm.), co jest niezgodne z ar. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
6. naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, do czego doszło w wyniku niezawierania w umowach z konsumentami o świadczenie usług telekomunikacyjnych informacji na temat możliwości rozwiązania sporu w drodze mediacji lub poddania go pod rozstrzygnięcie sądu polubownego, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 56 ust. 3 pkt 8 ustawy z dnia 16 lipca 2004r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 ze zm.), co jest niezgodne z ar. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
7. naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, do czego doszło w wyniku niezawierania w regulaminie świadczenia usług telekomunikacyjnych informacji o zakresie świadczonych publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych ze wskazaniem elementów składających się na opłatę abonamentową, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 60 pkt 2 ustawy z dnia 16 lipca 2004r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 ze zm.), co jest niezgodne z ar. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

i nakazuje się zaniechanie ich stosowania.

II. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nakłada się na Jacka O. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą PHU „Inter-Sat” Jacek O. w Myszkowie karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punktach I 1 - 7 sentencji niniejszej decyzji.

III. Na podstawie art. 77 ust. 1 w związku z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów obciąża się Jacka O. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą PHU „Inter-Sat” Jacek O. w Myszkowie kosztami opisanego na wstępie postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz zobowiązuje się tego przedsiębiorcę do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w kwocie 48 zł (słownie: czterdziestu ośmiu złotych).

Uzasadnienie

W imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej także Prezesem Urzędu) przeprowadzono postępowanie wyjaśniające (RKT-405-61/07/HS) w sprawie działalności Jacka O. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą PHU „Inter-Sat” Jacek O. (zwanego dalej także przedsiębiorcą). W toku przedmiotowego postępowania wyjaśniającego powzięto podejrzenie, że przedsiębiorca może stosować praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów, wobec tego, postanowieniem nr 1 z dnia 03.01.2008r. (karta nr 1) wszczęto niniejsze postępowanie, rozszerzone

postanowieniem nr 3 z dnia 20.02.2008 (karta nr 34), pod zarzutami opisanymi w sentencji tej decyzji.

W ramach prowadzonych czynności przedsiębiorca uznając zarzuty wprowadził nowy regulamin (karta nr 26). Na potwierdzenie dokonanych działań przesłał umowy zawarte z konsumentami (nie zmienił wzorca umowy) oraz obowiązujący od dnia 01.02.2008r. regulamin (karty nr 27-31).

Pismem z dnia 24.04.2008 (karta nr 42) zawiadomiono o zakończeniu zbierania materiału dowodowego.

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

Jacek O. prowadzi działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej Burmistrza Miasta Myszkowa pod numerem 5656 (karta nr 13), a pod numerem 1.188 wpisany jest do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych (karta nr 9). Z dokumentów zgromadzonych w toku postępowania wyjaśniającego wynika, że przedsiębiorca posługuje się następującymi wzorcami umownymi:

- 1/ umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych (karty nr 16,),
- 2/ cennik usług (karta nr 15),
- 3/ Regulamin w zakresie świadczenia usług telewizji kablowej (karty nr 17-18),
- 4/ Regulamin obowiązujący od 01.02.2008 (karta nr 31),

które określają prawa i obowiązki konsumentów – abonentów telewizji kablowej.

Okoliczność stosowania ww. wzorców umownych, a tym samym postanowień z nich wynikających udokumentowano gromadząc umowy faktycznie zawarte z konsumentami (dowód: karty nr 19-24 i nr 28-31). W związku z tym, ilekroć w dalszej części decyzji będzie mowa o zapisach przedmiotowych wzorców należy przez to rozumieć także postanowienia umów rzeczywiście zawartych z konsumentami.

Według pkt VI ppkt 6 regulaminu w zakresie świadczenia usług telewizji kablowej „Brak książeczki abonamentowej lub druków wpłat nie zwalnia Abonenta z uiszczenia opłat abonamentowych”. (dowód: karty nr 20, 22, 24).

Według pkt X ppkt 4 regulaminu w zakresie świadczenia usług telewizji kablowej „(...) Ponowne podłączenie nastąpi po uregulowaniu zaległych opłat i wniesieniu opłaty aktywacyjnej w wysokości określonej w cenniku.” (dowód: karty nr 20, 22, 24).

Według pkt XI ppkt 8 regulaminu w zakresie świadczenia usług telewizji kablowej „Operator nie ponosi odpowiedzialności jeśli swoją działalność będzie musiał zawiesić z przyczyn od niego niezależnych.” (dowód: karty nr 20, 22, 24).

Według § 36 pkt 2 regulaminu obowiązującego od 01.02.2008r. „Za okres przerwy w świadczeniu innej Usługi wynikający z Awarii trwającej dłużej niż 36 godzin Abonentowi przysługuje prawo obniżenia opłaty abonamentowej w wysokości 1/30 za każdy dzień braku sygnału”. (dowód: karta nr 31).

W umowach o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawieranych przez przedsiębiorcę z konsumentami brak pełnej nazwy dostawcy usług. W umowie nazwa dostawcy usług określona jest w następujący sposób: PHU INTER-SAT z siedzibą w Myszkowie ul. Odlewnicza 16 (dowód: karty nr 19, 21, 23, 28, 29, 30). Według zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej (dowód: karta nr 13) oznaczenie przedsiębiorcy brzmi: Jacek O. Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „Inter-Sat”. Według zaświadczenia o wpisie do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych (dowód: karta nr 9) nazwa podmiotu uprawnionego do prowadzenia działalności gospodarczej

to: PHU INTER-SAT Jacek O. Informacja zawierająca nazwę dostawy usług nie jest uzupełniona w regulaminach. (dowód: karty nr 20, 22, 24, 31).

W umowach o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawieranych przez przedsiębiorcę z konsumentami brak informacji na temat możliwości rozwiązania sporu w drodze mediacji lub poddania go pod rozstrzygnięcie sądu polubownego (dowód: karty nr 19, 21, 23, 28, 29, 30).

W regulaminie w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych brak informacji o zakresie świadczonych publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych ze wskazaniem elementów składających się na opłatę abonamentową (dowód: karty nr 20, 22, 24).

Przedsiębiorca od dnia 01.02.2008r. wprowadził nowy regulamin (karta nr 31) i na potwierdzenie jego stosowania przesłał umowy faktycznie zawarte z konsumentami (karty nr 28, 29, 30). Nowy regulamin ma zastosowanie do umów realizowanych od 01 lutego br. Natomiast prawa i obowiązki konsumentów z którymi przedsiębiorca zawarł umowy przed dniem 01.02.2008r. określone są w regulaminie w zakresie świadczenia usług telewizji kablowej, obowiązującym od dnia 01.10.2006r. (karta nr 8). Tak więc przedsiębiorca stosuje dwa regulaminy świadczenia usług.

Przychód osiągnięty przez przedsiębiorcę w roku podatkowym 2007 ustalono na podstawie przesłanego dokumentu (dowód: karty nr 38-39).

Prezes Urzędu zważył, co następuje.

I.

Do umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 lipca 2004r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 ze zm.), jak i zapisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm., zwanej dalej także Kc). Postanowienia umów ww. rodzaju nie mogą zawierać postanowień sprzecznych z przywołanymi aktami prawnymi oraz tożsamy z klauzulami uznanymi na mocy prawomocnych wyroków za niedozwolone przez właściwy sąd, zasadniczo przez Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej także SOKiK) i wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone (zwanego dalej także rejestrem), a także muszą zawierać należyty zakres informacji, do przekazania których przedsiębiorcy są zobowiązani. Zachowania przedsiębiorców sprzeczne z regulacjami ww. aktów prawnych kwalifikowane są jako bezprawne i jeśli godzą w zbiorowe interesy konsumentów mogą zostać uznane za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów, o jakich mowa w art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Dla stwierdzenia naruszenia przywołanego powyżej przepisu prawa kumulatywnie muszą zostać spełnione następujące przesłanki:

- określone zachowanie przedsiębiorców musi być bezprawne,
- zachowanie to musi godzić w zbiorowe interesy konsumentów.

Jak wynika z art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ustawa ta określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Działania oparte na przepisach niniejszej ustawy są zatem podejmowane w interesie publicznym, w celu ochrony interesów zbiorowości, a nie wprost poszczególnych uczestników rynku. Naruszenie interesu publicznego stanowi bezwzględny warunek do uznania kompetencji Prezesa Urzędu do rozstrzygnięcia określonej sprawy. Interes publiczny zostaje naruszony wówczas, gdy oceniane działania godzą w interesy ogólnospołeczne i dotyczą szerokiego kręgu uczestników rynku i poprzez to powodują zaburzenia w jego prawidłowym funkcjonowaniu.

Uwzględniając charakter praktyk opisanych w niniejszej decyzji należało stwierdzić, że w rozważanej sprawie przesłanka naruszenia interesu publicznoprawnego sformułowana w art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów została spełniona. Badane praktyki przedsiębiorcy, które opisano szczegółowo poniżej, godzą w interesy nie tylko poszczególnych osób, ale przede wszystkim w interesy ogółu konsumentów, całej ich zbiorowości. Niekorzystne skutki prowadzonych przez przedsiębiorcę działań mają wpływ na szeroką grupę konsumentów, którzy zawarli z nimi umowy. Stanowią one zagrożenie także dla wszystkich tych konsumentów, którzy potencjalnie mogą stać się kontrahentami przedsiębiorcy, przeciwko któremu jest prowadzone niniejsze postępowanie. Jego zachowania oddziałują lub mogą oddziaływać na nieoznaczoną grupę osób, której skład ulega systematycznym zmianom. Potencjalnie każdy konsument zamieszkały na obszarze działania przedsiębiorcy może bowiem zawrzeć umowę dotyczącą świadczenia usług telekomunikacyjnych, co naraża szeroką rzeszę podmiotów na niekorzystne konsekwencje wymierzonych przeciwko nim praktyk. Dodać należy, że zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ustawa ta reguluje zasady i tryb przeciwdziałania praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów, jeżeli praktyki te wywołują lub mogą wywoływać skutki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Dla stwierdzenia, że dana praktyka godzi w zbiorowe interesy konsumentów wystarczające jest więc wykazanie, że potencjalnie istniało zagrożenie naruszenia interesów w skutek np. zastosowania określonego postanowienia w umowach z konsumentami w przypadku zaistnienia określonych okoliczności. Zagadnienie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów nie będzie oddzielnie poruszane przy poszczególnych praktykach wymienionych w pkt. I 1 – 7 przedmiotowej decyzji, gdyż w przypadku wszystkich praktyk kwestia ta kształtuje się identycznie, co uzasadnia odniesienie się do niniejszego problemu łącznie w tym miejscu. Wobec tego należało uznać, że Prezes Urzędu posiada kompetencję do podjęcia działań w niniejszej sprawie oraz wydania przedmiotowej decyzji.

1. Pierwszy z postawionych przedsiębiorcy zarzutów dotyczy posługiwania się w pkt VI ppkt 6 regulaminu w zakresie świadczenia usług telewizji kablowej następującym zapisem: „Brak książeczki abonamentowej lub druków wpłat nie zwalnia Abonenta z uiszczenia opłat abonamentowych” (dowód: karty nr: 20, 22, 24).

Klauzula taka jest bez wątpienia niezgodna z art. 385¹ § 1 Kc, który stanowi, że postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy, a klauzule takie są niedozwolonymi postanowieniami umownymi. W myśl art. 385¹ § 3 Kc niezgodnione indywidualnie są te postanowienia, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności z sytuacją taką mamy do czynienia, gdy przedsiębiorca posługuje się przy zawieraniu umowy z konsumentem wzorcem umowy, co ma miejsce w niniejszym przypadku.

Przyjętym przez przedsiębiorcę okresem rozliczeniowym jest jeden miesiąc. Tak więc przedsiębiorca zobowiązany jest do wystawienia konsumentom faktury vat po zakończeniu okresu rozliczeniowego. Natomiast konsumentom przysługuje prawo do reklamacji. Stosowany przez przedsiębiorcę zapis jest niezgodny z art. 385(1) § 1 K.c. oraz art. 385(3) pkt 22 K.c. W świetle tych przepisów niedozwolone jest postanowienie, które – nie będąc indywidualnie uzgodnione z konsumentem – kształtuje jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy, w szczególności przewiduje obowiązek wykonania zobowiązania przez konsumenta mimo niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez jego kontrahenta. Jednym z obowiązków, jakie ciąży na operatorze z tytułu realizacji umowy świadczenia usług telekomunikacyjnych jest dostarczenie konsumentowi faktury za dany okres rozliczeniowy. Faktura ta stanowi bowiem

dla konsumenta podstawę do dokonania zapłaty, ponieważ określa kwotę należności do uiszczenia której zobowiązany jest konsument oraz termin, w którym powinna ona zostać dokonana. Pełni jednocześnie funkcję wezwania do zapłaty, co potwierdził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 19.05.1992 r. sygn. akt III CZP 56/92 (OSNCP 1992/12 poz. 219), uznając, iż „doręczenie dłużnikowi dokumentu rozliczeniowego (faktury) jest wezwaniem go do spełnienia świadczenia pieniężnego wówczas, gdy zawarto w nim stosowną wzmiankę co do sposobu i czasu zapłaty.” Przedsiębiorca ustalił termin i sposób zapłaty, a wprowadzony przez niego system, w którym konsumenci są zobowiązani do zapłaty należności niezależnie od faktu otrzymania faktury należy uznać za naruszenie interesów konsumentów. Są oni bowiem pozbawieni pewności co do wysokości kwoty swojego zobowiązania. Narzucenie takiego rozwiązania przez przedsiębiorcę jest rażąco sprzeczne z dobrymi obyczajami i zasadą pewności obrotu gospodarczego. Jak wynika z powyższego kwestionowane zapisy wzorca umowy i regulaminu naruszają interesy konsumentów.

W prowadzonym przez Prezesa Urzędu rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, pod numerem 144 (wyrok SOKiK z dnia 8 maja 2004 sygn. akt XVII Amc 35/01) od dnia 11 października 2004 umieszczona jest klauzula abuzywna następującej treści: *„Nieotrzymanie formularza płatności na adres podany przez klienta nie zwalnia go z obowiązku terminowego wpłacenia rat na konto bankowe podane przez Spółkę”*

W rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, pod numerem 597 (wyrok SOKiK z dnia 17 października 2005 sygn. akt XVII Amc 75/04) od dnia 2 grudnia 2005 umieszczona jest klauzula abuzywna następującej treści: *„Opłata za korzystanie z usług jest pobierana z góry za dany okres rozliczeniowy i należy ją uiścić w terminie wskazanym w fakturze/książeczce opłat. Operator zastrzega, że nie doręczenie faktury lub książeczki opłat do Abonenta nie zwalnia Abonenta z obowiązku uiszczenia opłaty abonamentowej.”*

Zakres kwestionowanego zapisu regulaminu mieści się w zakresie wpisanej do rejestru klauzuli nr 144 i nr 597. Mając na względzie cel regulacji oraz jej zakres, pomimo zachodzących różnic redakcyjnych można stwierdzić, że porównywane klauzule i stosowana przez przedsiębiorcę regulacja są tożsame.

Przedsiębiorca, uznając zarzuty Prezesa Urzędu, od dnia 01.02.2008r. stosuje zmieniony regulamin. Na potwierdzenie podjętych działań przesłał umowy zawarte z konsumentami, do których załącznikiem jest przedmiotowy regulamin (karty nr 28-31). Należy podkreślić, że w regulaminie tym nie ma kwestionowanej klauzuli abuzywnej. Jednakże klauzula ta funkcjonuje w umowach zawartych przed dniem wprowadzenia nowego regulaminu i opisana powyżej praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów nadal trwa.

Zauważyć należy, że Prezes Urzędu może stwierdzić stosowanie przez przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na posługiwaniu się postanowieniem wzorca umownego, które zostało wpisane do rejestru niedozwolonych postanowień umownych bez względu na to, czy postanowienie uznane przez SOKiK za abuzywne było stosowane przez przedsiębiorcę, przeciwko któremu jest prowadzone postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, czy też przez inny podmiot. Sąd Apelacyjny w wyroku z dnia 02. 12. 2005r. (sygn. akt VI ACa 760/05) wskazał, że zgodnie z art. 23 a ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t. j. Dz. U. z 2005r. Nr 244, poz. 2080 ze zm.) praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest posługiwanie się postanowieniem wpisanym do rejestru w oderwaniu od zagadnienia, czy wpis do rejestru powstał w związku ze stosowaniem wzorca umowy przez ten podmiot, co do którego bada się stosowanie praktyki. Sąd Apelacyjny orzekł, że naruszenie interesów konsumentów może nastąpić w wyniku działań podmiotów, które stosują klauzule abuzywne wpisane do rejestru, przy czym wpis do rejestru związany jest z działaniami innych kontrahentów konsumentów. Podobne twierdzenie

Sąd Apelacyjny zawarł we wcześniejszym wyroku, tj. w orzeczeniu z dnia 29. 09. 2005r. (sygn. akt VI ACa 381/05), gdzie przywołując stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia 19. 12. 2003r. III CZP 95/03 (OSNC 2005/2/25), wskazał, że wyrok uwzględniający powództwo przez uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone i zakazanie ich stosowania ma, zgodnie z art. 479⁴³ Kpc, od chwili wpisania do odpowiedniego rejestru, skutek także wobec osób trzecich. Zgodnie ze stanowiskiem SOKiK wyrażonym w wyroku z dnia 25. 05. 2005r. (sygn. akt XVII Ama 46/04), dla uznania, iż określona klauzula jest niedozwolonym postanowieniem umownym wpisanym do rejestru klauzul niedozwolonych wystarczy stwierdzenie, że mieści się ona w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru i nie jest konieczna literalna zgodność porównywanych postanowień. Czynnikiem przesądzającym o podobieństwie dwóch klauzul powinien być zatem zamiar, cel, jakemu ma służyć kwestionowane postanowienie. Jeśli cel utworzenia spornej klauzuli odpowiada celowi sformułowania klauzuli uznanej za niedozwoloną, oba zapisy można uznać za tożsame. Trafność przedmiotowego rozstrzygnięcia SOKiK potwierdził Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 26. 04. 2006r. (sygn. akt VI ACa 1220/05). Stanowisko, zgodnie z którym stosowanie postanowień wzorców umowy o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem SOKiK i wpisanych do rejestru może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, potwierdził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13. 07. 2006r. (sygn. III SZP 03/06). Pomimo, iż ww. orzeczenia sądów były wydane na gruncie ówczesnie obowiązującej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z 2000r., to należy je uznać za aktualne także i pod rządami nowej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, która analogicznie reguluje rozważaną kwestię, z uwagi, na co brak jest podstaw do odmiennej oceny prawnej rozważanej kwestii.

W tych okolicznościach sprawy należało orzec, że w wyniku stosowania w umowach z konsumentami niedozwolonego postanowienia wzorca umowy doszło do naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, co stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

2. Drugi z postawionych zarzutów dotyczy posługiwania się w pkt X ppkt 4 regulaminu w zakresie świadczenia usług telewizji kablowej następującym unormowaniem: „(...) Ponowne podłączenie nastąpi po uregulowaniu zaległych opłat i wniesieniu opłaty aktywacyjnej w wysokości określonej w cenniku.” (dowód: karty nr: 20, 22, 24).

Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych jest umową wzajemną, do której stosuje się przepisy kodeksu cywilnego dotyczące zobowiązań, w tym regulujące skutki niewykonania zobowiązań. Zgodnie z art. 481 § 1 K.c. – jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody. Ustalone odsetki pełnią funkcję kary umownej. Zgodnie z przedmiotowym unormowaniem przedsiębiorca pobiera od konsumentów – dłużników, wcześniej przyłączonych do sieci, ponownie opłatę za przyłączenie. Przedsiębiorca, w przypadku zwłoki abonenta, podejmuje decyzje o dezaktywacji gniazda abonenckiego. Ponowne przyłączenie jest możliwe jedynie wówczas, gdy konsument (abonent) dokona wpłaty zaległej kwoty oraz ponownej opłaty przyłączeniowej, która - w tym przypadku - pełni de facto funkcję kary umownej za niespełnienie w terminie świadczenia konsumenta. Kwestionowany zapis jest niezgodny z art. 385(1) § 1 K.c. oraz z art. 385(3) pkt 17 K.c. zgodnie z którym, w razie wątpliwości uważa się, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które w szczególności nakładają na konsumenta, który nie wykonał zobowiązania lub odstąpił od umowy, obowiązek zapłaty rażąco wygórowanej kary umownej lub odstępnego. Ustalony sposób postępowania narusza interesy konsumentów, którymi w

niniejszej sprawie są abonenci, a zastrzeżona w formie ponownej opłaty za przyłączenie do sieci kara umowna jest wygórowana.

W rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, pod numerem 499 (wyrok SOKiK z dnia 22 czerwca 2005 sygn. akt XVII Amc 52/04) od dnia 25 sierpnia 2005 umieszczona jest klauzula abuzywna następującej treści: „*Ponowne świadczenie przez Operatora usługi konserwacji i rtv może nastąpić po: 1/ uregulowaniu zaległości z tytułu opłat za wykonywane przez operatora usługi wraz z ustawowymi odsetkami za zwłokę, 2/ uregulowaniu opłaty przyłączeniowej w wysokości określonej w cenniku.*”

W rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, pod numerem 618 (wyrok SOKiK z dnia 5 stycznia 2005 sygn. akt XVII Amc 122/03) od dnia 13 marca 2006 umieszczona jest klauzula abuzywna następującej treści: „*W przypadku nie uiszczenia opłaty w terminie sygnał zostanie odłączony od gniazda. W przypadku wyrażenia przez użytkownika chęci z dalszego korzystania z sygnału, wykonawca dokona przyłączenia po zapłaceniu zaległości i dokonaniu jednorazowej opłaty za ponowne przyłączenie.*”

W rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, pod numerem 1084 (wyrok SOKiK z dnia 9 czerwca 2006 sygn. akt XVII Amc 90/05) od dnia 27 marca 2007 umieszczona jest klauzula abuzywna następującej treści: „*W przypadku odłączenia sygnału z lokalu z winy abonenta jego ponowne podłączenie nastąpi po uregulowaniu zaległości i wniesieniu opłaty za ponowną aktywację (ponowna aktywacja – wznowienie dostarczania sygnału telewizji kablowej w istniejącym przyłączy, podlegające opłacie zgodnie z cennikiem operatora.*”

W rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, pod numerem 1166 (wyrok SOKiK z dnia 12 marca 2007 sygn. akt XVII Amc 1/07) od dnia 16 maja 2007 umieszczona jest klauzula abuzywna następującej treści: „*Ponowne podłączenie Abonenta nastąpi wyłącznie po uregulowaniu zaległości wraz z dodatkową opłatą za ponowne włączenie określoną w cenniku.*”

Zakres kwestionowanego zapisu regulaminu mieści się w zakresie wpisanej do rejestru klauzuli nr 499, 618, 1084 i 1166.

W świetle powyższego należy stwierdzić, że w niniejszym przypadku przedsiębiorca dopuścił się naruszenia art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przedsiębiorca, uznając zarzuty Prezesa Urzędu od dnia 01.02.2008 stosuje zmieniony regulamin, w którym nie ma kwestionowanej klauzuli abuzywnej. Jednakże klauzula ta funkcjonuje w umowach zawartych przed dniem wprowadzenia nowego regulaminu i nadal trwa powyżej przedstawiona praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów.

3. Trzeci z postawionych zarzutów dotyczy posługiwania się w pkt XI ppkt 8 regulaminu w zakresie świadczenia usług telewizji kablowej następującym unormowaniem: „Operator nie ponosi odpowiedzialności jeśli swoją działalność będzie musiał zawiesić z przyczyn od niego niezależnych.” (dowód: karty nr 20, 22, 24).

Powyższy zapis wzorca umowy jest niezgodny z art. 385(3) pkt 2 K.c. stanowiącym, że niedozwolonymi postanowieniami umów są te, które wyłączają lub istotnie ograniczają odpowiedzialność względem konsumenta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania.

Zgodnie z zapisem art. 385 § 2 k.c. wzorzec umowy powinien być sformułowany jednoznacznie i w sposób zrozumiały. Postanowienia niejednoznaczne tłumaczy się na korzyść konsumenta. Przedsiębiorca zobowiązany jest do wykonania przedmiotu umowy z należytą starannością. W ramach prowadzonej działalności gospodarczej zgodnie z regulacjami Kodeksu cywilnego przedsiębiorca jest odpowiedzialny także na zasadzie ryzyka, której nie można z góry wyłączyć ani ograniczyć. Przedsiębiorca nie może ograniczyć odpowiedzialności tylko do sytuacji przez siebie zawinionych lub takich na które ma wpływ.

Zapis stosowanego wzorca umowy wyłącza odpowiedzialność przedsiębiorcy, a takie działanie stanowi naruszenie art. 385(3) pkt 2 k.c.

W rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, pod numerem 171 (wyrok SOKiK z dnia 4 sierpnia 2004 sygn. akt XVII Amc 56/03) od dnia 18 listopada 2004 umieszczona jest klauzula abuzywna następującej treści: „*PUH „SATEX” nie ponosi odpowiedzialności jeżeli swą działalność będzie musiało zawiesić z przyczyn od niego niezależnych.*”

W ocenie SOKiK zapis ten narusza art. 385(3) pkt 2 K.c. Sąd podkreślił, że ogólność kwestionowanego zapisu powoduje, że wyłączeniu podlega odpowiedzialność za zaprzestanie wykonywania umowy, nazwane zawieszeniem działalności z przyczyn, wprawdzie od niego niezależnych, jednak takich za które ponosiłby odpowiedzialność (np. z winy podwykonawców).

Zakres powyżej wymienionego stosowanego przez przedsiębiorcę zapisu regulaminu, wyłączający odpowiedzialność przedsiębiorcy, mieści się w zakresie wpisanej do rejestru klauzuli nr: 171.

W świetle powyższego należy stwierdzić, że w niniejszym przypadku przedsiębiorca dopuścił się naruszenia art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przedsiębiorca, uznając zarzuty Prezesa Urzędu, od dnia 01.02.2008 stosuje zmieniony regulamin, w którym nie ma kwestionowanej klauzuli abuzywnej. Jednakże klauzula ta funkcjonuje w umowach zawartych przed dniem wprowadzenia nowego regulaminu i praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów nadal trwa.

4. Czwarty z postawionych przedsiębiorcy zarzutów dotyczy posługiwania się w § 36 pkt 2 regulaminu następującym zapisem: „Za okres przerwy w świadczeniu innej Usługi wynikający z Awarii trwającej dłużej niż 36 godzin Abonentowi przysługuje prawo obniżenia opłaty abonamentowej w wysokości 1/30 za każdy dzień braku sygnału”. (dowód: karta nr: 31).

Jak wynika z kwestionowanego zapisu regulaminu obowiązującego od 01.02.2008, przedsiębiorca może pobierać lub pobiera od konsumentów wynagrodzenie za świadczenie usług telekomunikacyjnych w sytuacji gdy tych usług faktycznie nie świadczy. W tym miejscu należy zauważyć, że stosownie do art. 104 ust. 1 Prawa telekomunikacyjnego do odpowiedzialności przedsiębiorców telekomunikacyjnych za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi telekomunikacyjnej stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego. Wobec tego przy rozważaniu badanej kwestii trzeba przejść na grunt regulacji kodeksowych, ze szczególnym uwzględnieniem art. 471 Kc, który stanowi, że dłużnik jest obowiązany do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Z powyższego wynika, że dłużnik jest obowiązany do naprawienia całej powstałej szkody. Niedopuszczalne jest, zwłaszcza w obrocie konsumenckim, aby odpowiedzialność przedsiębiorcy była nadmiernie ograniczana. Niedopuszczalne jest też takie kształtowanie stosunku prawnego łączącego przedsiębiorcę z konsumentem, że konsument musi spełniać swoje świadczenie, natomiast równocześnie przedsiębiorca z obowiązku takiego zostaje zwolniony bez negatywnych dla niego konsekwencji finansowych, bądź gdy konsekwencje te są niewspółmierne do poniesionej przez konsumenta szkody. Kwestionowany zapis jest niezgodny z art. 385¹ § 1, który stanowi, że postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeśli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Postanowienie to nosi także znamiona klauzuli

niezgodnej z art. 385³ pkt 2 Kc, na mocy którego za niedozwolone uznaje się klauzule które wyłączają lub istotnie ograniczają odpowiedzialność względem konsumenta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy.

Zauważyć należy, że w rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, pod numerem 502 (wyrok SOKiK z dnia 22 czerwca 2005 sygn. akt XVII Amc 52/04) od dnia 25 sierpnia 2005 umieszczona jest klauzula abuzywna następującej treści: „*Za okres braku sygnału wynikającego z awarii trwającej dłużej niż dwa kolejne dni Abonentowi przysługuje prawo do obniżenia opłaty miesięcznej o 1/30 za każdy następny dzień.*”

W rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, pod numerem 1210 (wyrok SOKiK z dnia 9 listopada 2005 sygn. akt XVII Amc 74/04) od dnia 22 sierpnia 2007 umieszczona jest klauzula abuzywna następującej treści: „*Jeżeli przerwy w świadczeniu Usługi Radia i Telewizji Kablowej wystąpiły z ważnych przyczyn, a ich łączny czas w okresie rozliczeniowym był krótszy od 48 godzin, rekompensata Abonentowi nie przysługuje.*”

Zakres kwestionowanego zapisu regulaminu mieści się w zakresie wpisanej do rejestru klauzuli nr 502 i nr 1210.

W świetle powyższego należy stwierdzić, że w niniejszym przypadku przedsiębiorca dopuścił się naruszenia art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

5. Piąty z postawionych przedsiębiorcy w toku niniejszego postępowania zarzutów dotyczy naruszania obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji w zakresie obejmującym nazwę przedsiębiorcy. Każdy przedsiębiorca w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej zgodnie z art. 355 § 2 Kodeksu cywilnego zobowiązany jest do należytej staranności, a przedsiębiorca telekomunikacyjny szczególnie do działań zgodnych z Prawem telekomunikacyjnym, określającym między innymi prawa i obowiązki przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Obowiązek podawania w umowie o świadczenie usług telekomunikacyjnych nazwy dostawcy tych usług oraz jego adresu wynika z art. 56 ust. 3 pkt 1 Prawa telekomunikacyjnego. Obowiązek podania w regulaminie świadczenia usług telekomunikacyjnych nazwy dostawcy usług oraz jego adresu wynika z art. 60 pkt 1 Prawa telekomunikacyjnego. Zważyć trzeba, że nazwę, o której mowa w przywołanym przepisie należy utożsamiać z firmą, której regulacja prawna jest zawarta w art. 43² i n. ustawy Kodeks cywilny. Stosownie do obowiązujących w tym zakresie przepisów kodeksowych przedsiębiorca działa pod firmą, która powinna się odróżniać od firm innych przedsiębiorców i nie może wprowadzać w błąd, w szczególności co do osoby przedsiębiorcy. Firmą osoby fizycznej jest jej imię i nazwisko, które dodatkowo mogą być uzupełniane np. o pseudonim, określenia wskazujące na przedmiot działalności lub miejsce jej prowadzenia. Z powyższego wynika, że przedsiębiorca będący osobą fizyczną musi podawać swoje imię i nazwisko, a jeśli posługuje się dodatkowymi oznaczeniami, także i te oznaczenia. W rozważanym przypadku przedsiębiorca ograniczył się jedynie do podawania w umowach i regulaminach dodatkowego oznaczenia, pod jakim prowadzi działalność gospodarczą, lecz nie wskazywał imienia i nazwiska. Praktyka taka może niekorzystnie wpływać na pozycję konsumentów w ten sposób, że nie posiadają oni wiedzy na temat tego, kto faktycznie jest drugą stroną umowy. Pełna identyfikacja kontrahenta jest niezbędna np. w sytuacji, gdy dochodzi do sporu i konsument kieruje sprawę na drogę sądową. Brak jej w umowach zawieranych z konsumentami i w obu obowiązujących regulaminach. W przypadku, gdy nie dysponuje on niezbędnym zakresem informacji, nie będzie on mógł np. prawidłowo sporządzić pozwu. Wszystkie przekazywane konsumentom informacje powinny być rzetelne, prawdziwe i pełne. Na gruncie przedstawionych ustaleń, jak i ustaleń w zakresie oddziaływania przedsiębiorcy jego zachowaniem na zbiorowe interesy konsumentów, za uprawdopodobnione uznać należy, że w rozważanej sprawie doszło do

naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie opisanym w tym punkcie decyzji.

6. Kolejny z postawionych w ramach niniejszego postępowania zarzutów dotyczy niedopełnienia przez przedsiębiorcę obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji w wyniku nie zamieszczania w umowach o świadczenie usług telekomunikacyjnych informacji na temat możliwości rozwiązania sporu w drodze mediacji lub poddania go pod rozstrzygnięcie sądu polubownego. Obowiązek taki spoczywa na przedsiębiorcy zawierającym umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych na mocy art. 56 ust. 3 pkt 8 Prawa telekomunikacyjnego. Pozbawienie konsumentów wiedzy na temat przysługujących im uprawnień powoduje faktyczne ograniczenie możliwości podjęcia przez nich działań w określonym trybie. Konsumenty nie mając świadomości tego, że spory powstałe na tle umów telekomunikacyjnych mogą być rozstrzygane w drodze polubownej, bez konieczności udawania się do sądu powszechnego, najprawdopodobniej nie skorzystają z przewidzianych prawem instrumentów. Badane umowy zawierane przez przedsiębiorcę, jak i regulamin w zakresie świadczenia usług telewizji kablowej będący załącznikiem do nich, nie zawierały żadnych wskazówek w niniejszym zakresie. Przedsiębiorca, uznając zarzuty Prezesa Urzędu, od dnia 01.02.2008 stosuje zmieniony regulamin, w którym zawarta jest przedmiotowa informacja. Jednakże informacji tej nie ma w umowach zawieranych przed dniem wprowadzenia nowego regulaminu, przez co praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów nadal trwa. W związku z tym należało stwierdzić, że przedsiębiorca dopuścił się naruszenia art. 56 ust. 3 pkt 8 Prawa telekomunikacyjnego. W świetle przedstawionych okoliczności należało także stwierdzić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

7. Siódmy z postawionych przedsiębiorcy w toku niniejszego postępowania zarzutów dotyczy naruszania obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez niezawieranie w regulaminie w zakresie świadczenia usług telewizji kablowej informacji o zakresie świadczonych publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych ze wskazaniem elementów składających się na opłatę abonamentową. Obowiązek taki spoczywa na przedsiębiorcy na mocy art. 60 pkt 2 Prawa telekomunikacyjnego. Zgodnie z art. 60 pkt 2 Prawa telekomunikacyjnego regulamin świadczenia usług dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych powinien określać w szczególności zakres świadczonych publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych ze wskazaniem elementów składających się na opłatę abonamentową. Przedsiębiorca nie wykonał powyższego obowiązku, przez co realizował zawarte z konsumentami umowy w sposób zakazany, naruszając Prawo telekomunikacyjne oraz ustawę o ochronę konkurencji i konsumentów. Przedsiębiorca, uznając zarzuty Prezesa Urzędu, od dnia 01.02.2008 stosuje zmieniony regulamin, w którym zawarta jest przedmiotowa informacja. Należy zwrócić uwagę, że przedsiębiorca stosuje dwa regulaminy. Jednakże informacji określonej w art. 60 pkt 2 Prawa telekomunikacyjnego nie ma w regulaminie stosowanym od 01.10.2006, przez co praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów nadal trwa. Bezprawne działanie przedsiębiorcy godzi w zbiorowe interesy konsumentów, a w przedmiotowej sprawie przedsiębiorca dopuścił się działań antykonsumenckich dotyczących sfery interesów szerokiego kręgu uczestników rynku.

W związku z tym należało stwierdzić, że przedsiębiorca dopuścił się naruszenia art. 60 pkt 2 Prawa telekomunikacyjnego. W świetle przedstawionych okoliczności należało także stwierdzić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Skutkami działań przedsiębiorcy dotknięci są wszyscy konsumenci, którzy zawarli z nim umowy, a także potencjalni konsumenci. W opinii Prezesa Urzędu jednym z podstawowych praw konsumentów jest bezpieczeństwo ekonomiczne i konsumenci powinni mieć zapewnioną możliwość świadomego podejmowania decyzji oraz dokonywania wyboru dóbr i usług, dlatego też w trybie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów podjęto działania w celu zapobieżenia sprzecznym z prawem działaniom przedsiębiorcy, godzącym w prawa nieograniczonej liczby konsumentów.

Mając na względzie przytoczone przepisy prawa, jak i wyżej opisany stan faktyczny przedmiotowej sprawy należało podjąć rozstrzygnięcie takie, jak opisane w sentencji niniejszej decyzji.

II.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu może skorzystać z uprawnienia do nałożenia na przedsiębiorcę stosującego praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów kary pieniężnej w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Kara taka może być nałożona bez względu na to, czy przedsiębiorca dopuścił się naruszenia celowo, czy też nieumyślnie. Stosownie do art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, w tym kar określonych w art. 106 tej ustawy, należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.

W pkt. I niniejszej decyzji stwierdzono stosowanie przez przedsiębiorcę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów opisanych szczegółowo powyżej. Praktyki te polegają na stosowaniu postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone oraz na naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, poprzez niezawieranie w umowach o świadczenie usług telekomunikacyjnych z konsumentami oraz w regulaminie świadczenia usług informacji, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 56 ust. 3 pkt 1 i pkt 8 a także art. 60 pkt 1 i pkt 2 Prawa telekomunikacyjnego.

Konsekwencją stosowania powyższych praktyk jest pogorszenie sytuacji konsumentów. Okoliczność, że sporne zapisy zamieszczono we wzorcach umownych powoduje, że zostają one konsumentom narzucone. Fakt, że kwestionowane regulacje wynikają z wzorców umownych świadczy o ustalonym charakterze podejmowanych praktyk.

Powyższe okoliczności uzasadniają nałożenie w niniejszym przypadku kary, o jakiej mowa w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przychód osiągnięty przez przedsiębiorcę w 2007r. ustalono na podstawie złożonych dokumentów (dowód: karty nr 38-39). Przy ustalaniu wysokości kary Prezes Urzędu przyjął za podstawę obliczeń kwotę odpowiadającą wysokością przychodów osiągniętych przez przedsiębiorcę z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w 2007r.

Kara nakładana przez Prezesa Urzędu na podmioty, które dopuściły się stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów służy podkreśleniu naganności ocenianych zachowań. Przedsiębiorca, jako podmiot o wieloletnim doświadczeniu, powinien wiedzieć, że określając warunki umowne nie może stosować klauzul uznanych przez SOKiK za abuzywne, ani w inny sposób godzić w interesy słabszych uczestników rynku, jakimi są konsumenci.

Decydując o nałożeniu kary i jej wysokości wzięto pod uwagę wszystkie ww. okoliczności, jak i możliwości finansowe przedsiębiorcy. Orzeczona kara powinna stanowić dolegliwość dla uczestnika niniejszego postępowania, tak aby jej nałożenie skutkowało w przyszłości zapobieżeniem zaistnienia podobnych sytuacji. Z drugiej strony należy też podkreślić wymiar edukacyjny i wychowawczy zastosowanego środka oraz wyrazić nadzieję, że odniesie on

spodziewany skutek na przyszłość. Niniejsza kara powinna stanowić przestrożę dla przedsiębiorcy na przyszłość.

Poza wymiarem indywidualnym kary, należy zwrócić uwagę na jej wymiar ogólny, funkcję odstrasżającą i wychowawczą w stosunku do innych uczestników rynku.

W świetle powyższych okoliczności wysokość kary ustalono na poziomie 500 zł (słownie: pięćset złotych).

W ocenie Prezesa Urzędu kara wymierzona w tej wysokości jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Prezes Urzędu, kierując się potrzebą zdecydowanego przeciwdziałania stosowaniu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów uznał, że orzeczona kara powinna stanowić dolegliwość dla uczestnika niniejszego postępowania. W tym przypadku kara powinna spełnić jednak przede wszystkim funkcję prewencyjną i wychowawczą, tak aby zapobiec w przyszłości naruszeniom przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie II sentencji tej decyzji.

III.

Zgodnie z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 77 ust. 1 tej ustawy, jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania. Niniejsze postępowanie w sprawie stosowania przez przedsiębiorcę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostało wszczęte z urzędu, a w jego wyniku Prezes Urzędu w punkcie I sentencji decyzji stwierdził naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Kosztami niniejszego postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną przez Prezesa Urzędu ze stroną. W związku z powyższym postanowiono przedsiębiorcę obciążyć kosztami postępowania w wysokości 48 zł (słownie: czterdzieści osiem złotych).

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

Koszty niniejszego postępowania przedsiębiorca obowiązany jest wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.) – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach. W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w pkt III niniejszej decyzji, stosownie do treści art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 1 pkt 2 Kodeksu postępowania cywilnego, należy wnieść zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu

Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

DYREKTOR DELEGATURY
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW W KATOWICACH

Maciej Fragsztajn